

Posudek disertační práce

Práce: Mikrobiální transplantace a její vliv na průběh ulcerózní kolitidy

Autor: MUDr. Jan Březina

Tato disertační práce pojednává o potenciálu fekální mikrobiální transplantace (FMT) jako inovativní terapeutické intervence pro modifikaci mikrobiomu a ovlivnění průběhu idiopatických střevních zánětů (IBD). Jde o téma vysoce aktuální jak z pohledu teoretických východisek tak z pohledu reálné klinické praxe.

Autor se zabývá přehledem současného stavu výzkumu, metodologií FMT a jejími potenciálními komplikacemi. Zpracování tématu je poměrně podrobné a obsahuje relevantní informace o vztahu mikrobiomu a IBD.

Jedním z hlavních kladů této práce je detailní popis metodologie FMT, včetně přípravy a uchovávání transplantátu, výběru a vyšetření dárce, způsobu podání a přípravy příjemce. Autor poskytuje ucelený přehled o různých metodách aplikace FMT a diskutuje jejich výhody a nevýhody. Tato část práce je dobře strukturovaná a poskytuje čtenáři užitečné informace pro praktickou implementaci FMT v léčbě IBD.

Práce je koncipována jako souhrn čtyř separátních publikací.

Publikace č. 1 se zabývá hodnocením klinické účinnosti FMT pomocí klyzmatu u pacientů s mírně až středně aktivní levostrannou ulcerózní kolitidou (UC) v rámci randomizované kontrolované studie FACTU. Výsledky studie naznačují, že klyzma FMT má podobnou účinnost jako klyzma s 5-ASA (5-aminosalicylová kyselina) při navození klinické remise. Studie také ukázala, že FMT má dobrý bezpečnostní profil a byla dobře snášena pacienty. Důležitým aspektem studie bylo i zvýšení diverzity střevní mikrobioty, zejména u pacientů po úspěšné FMT.

Publikace č. 2 se zaměřuje na podrobnější analýzu změn mikrobioty po FMT v rámci analýzy dat studie FACTU. Změny mikrobioty byly sledovány u pacientů s levostrannou UC po FMT a klyzmatu 5-ASA. Studie ukázala významné změny ve složení mikrobioty u pacientů po FMT, zejména zvýšení diverzity a nárůstu potenciálně příznivých bakterií.

Publikace č. 3 se zabývá průzkumem současné situace použití FMT v Evropě.

Publikace č. 4 je přehledovým článkem z českého časopisu vysvětlujícím principy a indikace FMT.

Všechny práce prošly recenzním řízením a jsou dostatečně podloženy citacemi z jiných publikací.

Hypotetické předpoklady a cíle souhrnného textu jsou jasně formulované. Závěr je formulován srozumitelně a kriticky. Přehled literárních odkazů je dostatečně rozsáhlý.

Celkově lze říci, že práce přináší užitečný přehled o terapeutickém potenciálu FMT v léčbě IBD a poskytuje podrobný pohled na metodiku provedení této léčebné metody. Nicméně, je důležité brát v úvahu množství zatím nevyjasněných otázek potřebných pro zavedení FMT do běžné klinické praxe.

Disertační práce prokazuje předpoklady autora k samostatné tvořivé vědecké práci a k udělení titulu Ph.D.

V Praze dne 13.3.2024

MUDr. Jan Šťovíček, PhD.

